

VÕ PHIẾN

**KỂ TRONG
ĐÊM KHUYA**

**kể trong
đêm khuya**

võ phiến

kể trong đêm khuya

võ phiến

bìa: *Internet*
trình bày: ***Muôn Phương***
nguồn: *Internet*

Muôn phương góp lại, trả về muôn phương

kể trong
đêm khuya

VÕ PHIẾN

VÀO khoảng tám giờ sáng hôm đó, lúc người bạn đưa tôi đến căn phòng ấy thì chẳng có một ai ở nhà. Nhưng trong nhà có đến sáu bảy chiếc va-li lớn, nhỏ, màu sắc khác nhau. Trên cái bàn học gần cửa sổ trước là hai chồng sách vở, với một ít bút, mực, sổ con vút lộn xộn. Nhìn chung quanh những giày guốc la liệt, những quần áo vắt trên giá mũng, trên lưng ghế, cách bày biện giường phản v. v... thì thực là bừa bãi, thiếu trật tự. Nhưng trông riêng cách xếp đặt trên một vài chỗ nằm thì cũng thấy có dấu vết những bàn tay cẩn thận, chu đáo, ngăn nắp. Cái cẩn thận ở đây chỉ đủ lo cho thơm tất sạch sẽ tại chỗ phần riêng của mình mà thôi, chứ không quan tâm đến toàn thể.

Chúng tôi thay đồ đặc tắm rửa, nói cười tự do như ở nhà mình. Bạn tôi cắt nghĩa rằng ở đây không có đàn bà. Nhà này do sở hỏa xa thuê cho một viên chức độc thân ở. Người ấy rủ thêm hai bạn đồng nghiệp và hai người em họ – học sinh trung học – đến ở chung. Các viên chức hỏa xa làm việc trên xe, đi đi về về bất thường, ăn cơm tháng ở tiệm. Căn nhà thuộc về năm người đàn ông, chẳng ai buồn để ý đến trách nhiệm cai quản, người nào cũng có quyền thỉnh thoảng rủ về đôi ba anh em bạn tự do đùa giỡn, ngủ lại trên giường những kẻ vắng mặt. Và các nhân viên hỏa xa thì thường vắng hay vắng mặt đôi ba ngày liền. Trong nhà ấy bạn của người nào người ấy tiếp, những kẻ khác thản nhiên, không lưu ý.

Rủ nhau đi ăn uống xong, trở về nhà thì mới vừa mười giờ sáng. Tuy nhiên chúng tôi cứ lên giường, buông rèm, ngủ, để bù lại đêm trước phải thức trên tàu. Lúc tôi giật mình thức dậy thì trong nhà nghe náo nhiệt ồn ào. Không

biết là một hay hai giờ trưa. Cũng không biết lúc đó từ phòng trước đến phòng sau tất cả có bao nhiêu người, mấy chủ mấy khách, chỉ nghe tiếng guốc kéo lê, tiếng nói cười tự do hể hả. Không ai quan tâm đến sự hiện diện của tôi. Vẫn nằm im lặng, tôi mở mắt. Giữa phòng một người vạm vỡ, mặc quần cụt, áo may-ô quay lưng lại phía tôi đang cúi húi lau chiếc mô-bi-lét. Trước cái bàn bên cạnh, một thanh niên có lẽ chưa đến ba mươi tuổi, ngồi quay mặt về phía tôi, gác cả hai chân lên bàn, cắt móng tay. Chợt anh ta ngược mắt lên ngó về phía giường tôi nằm. Tôi vừa kịp nhắm mắt lại. Anh ta lại ngó xuống các ngón tay. Tôi hé mở hai mắt, nhìn qua lông nheo, tò mò quan sát. Người thanh niên ấy có một khuôn mặt đẹp kiểu con gái, da trắng, môi đỏ, mái tóc rất đen, nhưng không được chải. Sự chăm chú của anh ta khiến tôi bắt chước trông theo xuống hai bàn tay: các ngón tay đều dài, rất dài, dài đến hơi khác thường và trông mềm nhũn. Lưng bàn tay có nhiều da đùn lại.

Qua giấc ngủ trưa ngon lành, trong người khỏe khoắn tôi muốn nằm yên kéo dài cái cảm giác khoan khoái, nên vô tình ngắm nghía người thanh niên ấy khá lâu. Dần dần tôi để ý đến một điểm đặc biệt là từ trên mặt cho đến hai bàn tay của anh ta luôn luôn có những rung động, cựa quậy, những rúa run khe khẽ, nhắc nhồm, giậm giật. Những ngón tay dài và run rẩy ấy khiến tôi nghĩ đến những cử chỉ lúng túng, ngượng nghịu. Khi cắt xong móng tay, anh ta đưa bàn tay trái lên ấp lấy cổ. Các bắp thịt dưới hai mí mắt của anh ta thay nhau rung rung như những làn sóng nhỏ dồn tới vã vào bờ mi mắt. Anh ta có tật thỉnh thoảng khịt mũi một cái. Tôi đang theo dõi những ngộ nghĩnh ấy thì anh ta lại ngó về phía tôi nằm. Tôi vội vàng nhắm mắt. Rồi anh ta quay đi, tôi lại hé mắt nhìn. Cứ thế ba, bốn lần liên tiếp. Chợt tôi nghĩ rằng có lẽ tôi đang nằm trên giường của anh ta, khiến anh mất một giấc ngủ trưa. Cử chỉ mỗi lúc quay lại ngó chừng đó có một ý nghĩa chờ đợi. Đúng rồi, cái cách buông xuôi thân hình mềm oặt trên ghế ấy, cái lối ngồi gác

cả chân lên bàn ấy chính là một cách nằm bất đắc dĩ. Rõ ràng là một biểu lộ mệt mỏi. Có lẽ anh ta vừa trải qua một đêm và nửa ngày trên tàu! Tôi ân hận, áy náy. Anh ta chợt quay nhìn. Bất giác tôi lại nhắm mắt. Nhưng muộn quá, tôi có cảm giác anh ta đã bắt gặp ánh mắt tôi. Sau một phút ngập ngừng, tôi mím môi, mở mắt nhìn thẳng vào anh ta, khoát mừng ngồi dậy. Anh ta cũng cười, rút hai chân bỏ xuống đất. Chúng tôi bắt tay nhau. Tôi có cảm tưởng đang siết một bàn tay nhỏ bằng nửa bàn tay vừa trông thấy. Tay anh ta mềm nhẽo, ấm hâm hẩm, và ướt dâm dấp. Có lẽ anh ta cũng có ý thức về sự khác thường của bàn tay mình nên rút tay ra rất nhanh. Chúng tôi trao đổi với nhau năm ba câu rồi bước ra phòng ngoài để cho anh ta nằm nghỉ.

Đó là lần đầu tiên chúng tôi tiếp xúc nhau. Tôi không ngờ sau đó mười hai giờ tôi được nghe câu chuyện tâm sự mà anh ta bảo là “quan trọng nhất trong đời” anh ta.

Một điều đáng nói nữa là suốt buổi chiều hôm đó chúng tôi không gặp nhau. Gần bảy giờ tối tôi đang thơ thẩn ở một góc phố tình cờ trông thấy anh ta. Tôi sực nhờ sự quấy rầy của mình khi trưa, muốn chuộc lại bằng một thái độ vốn vã thân mật. Tôi tiến lên chào trước, và chúng tôi cùng đi dạo với nhau. Qua những lời chuyện trò, anh ta tỏ ra là một người rất khiêm tốn, dễ thương. Tôi rủ anh ta vào một tiệm giải khát. Lúc ra khỏi tiệm cả hai chúng tôi đều viện lý do có việc riêng để chia tay. Nét mặt anh ta lúc đó tôi nhớ rõ không hẳn là vui tươi, nhưng biểu lộ một vẻ thanh thoi thích thú. Anh ta vừa đi vừa huýt sáo nhỏ nhỏ.

Chín giờ đêm tối về nhà trọ. Một người học sinh ở trần, mặc quần cụt ngồi học bài trước bàn. Giữa nhà, anh nhân viên hoa xa chủ nhà đang đọc một tờ báo hàng ngày vừa phát hành buổi tối. Đang phân vân không biết đêm nay Thiện người bạn đã nhường giường cho tôi hồi trưa – có về không, tôi đang lo về chỗ nằm của mình. Tôi lên tiếng hỏi:

– Hình như anh Thiện lại đi làm việc đêm?

Người chủ nhà ngược lên nói:

– Không, đêm nay anh ấy nghỉ. 6 giờ sáng mai mới phải theo chuyến tàu Sài Gòn Tuy Hòa. Tôi vừa trông thấy anh ấy về nhà thay đồ rồi kia mà! Có lẽ đang ở ngoài phòng tắm.

Anh ta ngó quanh quất có vẻ tìm kiếm, rồi cúi xuống định tiếp tục đọc báo. Bỗng anh ta vụt ngẩng lên, nói thêm:

– À, anh cứ lên giường tôi mà nghỉ. Nhà còn mấy cái ghế bố nữa. Còn nhiều chỗ ngủ chán – Tha hồ mà!

Tôi chợt nhớ lại lúc đi vào nhà có trông thấy một người ngồi trong bóng tối, ngoài hiên lầu, ngả nép mình sát trên thành bao lớn, như chăm chú nhìn xuống đường. Có lẽ đó là Thiện.

Tôi bước ra, đến gần một bên, nhận ra quả là Thiện. Nhưng anh ta vẫn không hay biết. Tôi đặt một tay lên vai, hỏi:

– Suy nghĩ gì ghê thế?

Anh ta giật mình, quay lại. Tôi không thể trông rõ nét mặt anh ta như thế nào, nhưng giọng nói thì hoàn toàn khác với ban chiều. Giọng nói ấp úng của một người mất hết bình tĩnh. Tôi đứng bên cạnh anh ta một lúc lâu trong bóng tối, mà cả hai không nói gì với nhau. Anh ta vẫn nhìn xuống đường như rất chăm chú. Trông từ trên cao xuống, đường Trần Hưng Đạo với những chiếc xe đạp lướt đi sát đất, những nhóm người cử động vầy la mà không có tiếng, những hoạt động lao xao mà gần như lặng lẽ, càng nhìn lâu càng có một cảm giác buồn buồn. Thiện bảo tôi đi nghỉ trước. Tôi vào chưa đến cửa phòng thì gặp anh chủ nhà bước ra, vẻ hấp tấp, y phục chỉnh tề. Thiện cũng nhìn theo, cho đến khi tiếng giày anh ta mất dưới thang lầu.

Hơn 11 giờ đêm người chủ nhà vẫn chưa về, tôi ra đóng cửa để ngủ thì không còn thấy Thiện ngồi trước hiên lầu nữa. Nhưng khi tôi

với tay kéo cánh cửa sổ cuối cùng thì anh ta vừa bước đến, ánh đèn trong nhà chiếu lên nét mặt bơ phờ và lên mái tóc đen ướt xiu: anh ta vừa đi dạo ngoài trời về. Tôi mở cửa hỏi:

– Anh vào nghỉ chứ? Đi đâu về khuya thế?

Anh ta đang sắp sửa ngồi lại chỗ cũ, nhưng vội vàng nói:

– Vâng, vâng.

Và anh ta bước vào. Vừa ngả lưng lên giường, tôi vừa hỏi:

– Đêm nay chắc anh có chuyện buồn?

Anh ta nhìn tôi, cố gắng nhích miệng cười mà không trả lời. Vào khoảng hơn một giờ sáng tôi nghe tiếng cửa đập lại thịch mạnh, tôi giật mình thức giấc. Đèn trong phòng vẫn sáng. Ở giường bên cạnh không có Thiện. Một lát sau anh ta bước vào. Tôi nằm suy nghĩ vẫn vợ, e ngại về thái độ bứt rứt đau khổ của anh ta, không biết nên can thiệp bằng cách nào. Nếu

anh ta bị sốt hay bị một vết thương ngoài da thì thực dễ dàng, nhưng đối với những chuyện tâm sự của anh ta thì một thái độ sống sã của tôi có thể lộ bịch: chúng tôi mới biết nhau có một ngày. Tôi xoay người lại, nằm nghiêng, lặng lẽ nhìn anh ta ngửa mặt hút thuốc. Một lúc sau anh ta nhồm dậy búng cái tàn thuốc và gặp tôi đang nhìn. Anh ta mỉm cười vụng về, như bảo tôi đừng quan tâm, rồi quay mặt vào phía trong vách, nhưng không hiểu nghĩ thế nào, vài phút sau anh ta bỗng quay ra, nói với tôi bằng cái giọng như tiếp tục một câu chuyện thân mật đã kéo dài từ lâu:

– Con người ta thường âm thầm gieo dặt sự việc để gây ra những đau khổ rắc rối quá sức. Tự mình gây cho mình. Cái phần ảnh hưởng của hoàn cảnh chung quanh đối với sự sướng khổ của một đời người thực ít. Cuộc đời thân nhiên biết đâu đến những dầy vò vô cơ mà mỗi người tự gây ra để chịu đựng phải không anh?

Đến lượt tôi mỉm cười gượng gượng, không hiểu ý định của anh ta. Im một lúc. Anh ta có vẻ bối rối vì chợt nhận thấy câu nói của mình trịnh trọng mà ý nghĩa tầm thường quá. Anh ta muốn làm cái gì để thanh minh, muốn cố gắng chứng tỏ rằng sự thực mà anh ta đang sống không phải tầm thường như thế. Anh ta khịt khịt liên tiếp mấy cái, quật một tay ra sau, với lấy một tờ báo hằng ngày đưa cho tôi, rồi chỉ vào một cột tin vặt ở trang tư. Tôi đọc:

TỰ TỬ HAY ÁM SÁT? Đô Thành – Hồi 9 giờ 30 ngày 6-2 tại nhà cô Châu Thị C... ở đường Cao Đạt, gần nhà đèn Chợ Quán, có xảy ra một vụ án mạng mà nguyên do còn ở trong vòng bí mật: Người xấu số nói trên là một thiếu phụ 25 tuổi, làm nghề cô đỡ, có chồng hiện làm việc tại một hãng xuất nhập cảng. Theo lời khai của người đẩy tứ giá thì sáng hôm đó giữa cô và chồng có chuyện bất bình, xích mích nhau, đến khi người đẩy tứ đi chợ về thì thấy cô C... nằm chết trong phòng bên vũng máu, cô có nhiều vết cắt rất sâu. Người chồng lúc ấy không có ở

nhà. Nhà chức trách đang tiến hành cuộc điều tra.

Tôi ngẩng lên nhìn Thiện ra ý hỏi thêm, thì gặp anh ta đang ngó chăm vào mặt tôi, môi run run, và khịt mũi hai ba cái liền. Tôi lên tiếng:

– Những dòng văn tắt này là “cái thảm nhiên của cuộc đời”. Để so sánh với một đêm không ngủ của anh!

– Đây chắc chắn là xúc động sau cùng, nhưng không phải là xúc động quan trọng nhất mà cô ta đem đến cho tôi đâu. Thế nhưng suốt đời tôi có thể kể như tôi chưa nói một câu nào với cô ta. Và chỉ có một lần tôi ở bên cạnh cô ta được mười lăm phút thì lại là một trường hợp hoàn toàn tình cờ như mua phải hai cái vé liền số trong rạp hát. Chỉ có vậy mà bao nhiêu rắc rối điên đảo trong một đời.

Anh ta ngồi dậy, ngó về phía giường của hai anh học sinh đang ngủ, rồi rủ tôi bước ra ngoài hiên. Thành phố đã ngừng hoạt động.

Trên mặt đường rộng thênh thang một ít xe tắc-xi thấp tẹt lủi đi loang loáng.

Chúng tôi ngồi đối diện nhau nhưng không thấy rõ mặt nhau, vì ngồi trong bóng tối mờ mờ. Anh ta bắt đầu kể:

– Một mùa hè cách đây chín năm, sau khi đậu trung học xong, tôi được một vị giáo sư đem theo gia đình ông ta đi nghỉ mát ở Nha Trang. Mỗi ngày tôi phải hướng dẫn cho hai đứa con trai và một con gái nhỏ của ông ôn lại bài vở trong vài giờ. Công việc thực ra không có gì là khó nhọc cả. Từ sáng sớm cho đến chín giờ chúng tôi chơi ngoài bãi cát. Xế chiều, chúng tôi lại ra biển. Nhưng tôi cảm thấy tù túng là vì mỗi khi bước về nhà tôi phải dè dặt từng cử chỉ, giữ gìn từng chút trong lúc đứng ngồi, cẩn thận từng lời nói, không khí sinh hoạt ấy thực là khó chịu đối với một người con trai mới lớn, quen sống tự do ở thôn quê như tôi. Cùng một lúc tôi phải chịu tất cả những bức bối do sự rụt rè của một học sinh sống gần bên ông thầy, và

của một người ở làng quê đột nhiên phải thích ứng với những lễ lối khuôn phép của một gia đình trí thức sang trọng ở thành thị. Vị giáo sư của tôi là một học giả đi nghỉ mát với tám thùng sách to tướng và những tháng hè năm ấy hình như ông đang nghiên cứu về văn hoá đời Trần. Người vợ – chắc anh đã nghe nói đến bà N.D. Đ. – bà ta cũng có trình độ học thức cao hơn của tôi nhiều. Trong nhà lại còn có một người bạn thông thái là ông T.V.G. do trường Viễn Đông Bác cổ phái vào để khảo về nghệ thuật Chăm. Đó là một người khoảng bốn mươi tuổi, vừa ở Pháp về được ba năm, vóc người to lớn, đeo kính trắng. Ông ta rất thích thú với công việc, thường mang một chiếc máy ảnh đi hàng tuần vào các làng người Chăm. Khi ông trở về tôi nhớ lần nào trông ông ta cũng hể hả khoan khoái, ông ta thường hát đi hát lại một bài hát lạ lùng trong đó có câu: “Những con chim se sẻ yêu mến những nhà địa lý học” lặp quanh quẩn nhiều lần. Mỗi lần ngồi vào bàn làm việc ông ta quen khoác chiếc áo bờ-lu có thêu một

con phượng to tướng nhiều màu sắc sỡ giữa ngực.

Có lẽ tôi hơi dài dòng về các nhân vật trong gia đình. Nhưng như thế để anh thấy rằng tôi bị lạc lõng và cô độc hoàn toàn. Có khi suốt cả hai tuần nhà khảo cứu ấy không có chuyện gì để có dịp nói với tôi vài câu. Bà N.D. Đ có những giao thiệp khách khứa riêng của bà, và thỉnh thoảng giữa tôi và bà có điều gì bàn bạc thì chẳng qua cũng xung quanh việc học hành của mấy đứa con. Còn giữa ba đứa bé và tôi thì chắc anh đã biết là không thể nào có một sự thông hiểu nhau, hoàn toàn thân thiết nhau được. Sự cách biệt về tuổi tác chẳng bao nhiêu nhưng cũng đưa đến những cách biệt tâm lý sâu sắc. Chúng đang ở tuổi thích vật lộn, vốc cát, bắt còng, thích mang mặt nạ, đeo gươm giả, đọc truyện trinh thám, thích đùa giỡn nghịch ngợm. Tôi thì năm ấy vừa mười tám tuổi, tôi có những xôn xao kín đáo, những mơ mộng rạo rực của tuổi tôi.

Cái tình trạng cô độc tâm tình ấy và tâm lý tự ti mặc cảm của một học sinh quê mùa sống giữa gia đình thông thái và sang trọng của thầy khiến tôi luôn luôn có vẻ dăm chiêu, khắc khổ, vụng về, dáng điệu khép nép khổ sở. Nếu tôi có bạn bè trong thành phố thì có lẽ tôi đã tìm được chỗ thoát. Nhưng tôi lại mới đến Nha Trang lần đầu, ra khỏi gia đình, vị giáo sư là hoàn toàn xa lạ, không có một người thân thuộc quen biết nào. Những giờ nhàn rỗi tôi chỉ thơ thẩn trong phòng một mình, trong lúc mấy đứa trẻ đùa nghịch ngoài vườn. Tôi đọc sách chán rồi lại bên cửa sổ nhìn vợ vẫn.

Không biết tự hôm nào, tôi bắt đầu để ý đến ngôi nhà bên cạnh ấy. Có lẽ không đầy một tuần lễ sau khi đến Nha trang. Cố nhiên là một phần do nó ở ngay trước cửa sổ phòng học, nghĩa là trước mắt tôi. Nhưng không phải chỉ có thế mà khiến tôi có cảm tình với nó, tò mò ngấm nghĩa nó như rình rập, một hy vọng. Phải còn có những dấu hiệu nào khác, những dấu hiệu nhỏ nhất, có thể là vu vơ nên ngày

nay tôi không thể nào nhớ lại nổi, nhưng một linh cảm khiến lúc ấy tôi tin tưởng và hướng về ngôi nhà đó chờ đợi. Cuối cùng, một tối thứ bảy tôi trông thấy cô ta.

– Cô C...?

Thiện ngừng lại, nhìn tôi, như chưa hiểu, rồi anh ta sức nhớ, trả lời:

– Vâng. Cô C. ấy.

Anh ta đưa bàn tay trái ấp lấy cổ, ngồi yên lặng một lúc lâu, thản nhiên ngó lên hàng chữ bằng ống nê-ông đỏ xanh quảng cáo một hiệu la-ve, tắt sáng giữa nền trời khuya. Khi Thiện tiếp tục thì giọng nói thêm chậm rãi, bình tĩnh:

– Bây giờ chắc là tôi không thể hình dung lại và không thể kể lại đúng những cảm xúc yêu đương của cái thời ấy. Không phải là chúng ta đã đến tuổi già nua nguội lạnh. Nhưng phải nhận rằng ở tuổi chúng ta, về những loại cảm xúc ấy chúng ta không còn được cái mặn nhuệ tinh vi như thời mười tám đôi mươi được. Tôi

vừa dùng đến chữ “linh cảm”, kể thì quá đáng. Sự thực có lẽ tôi đã bắt gặp đâu đó trong vườn nhà bên cạnh dấu vết của sự hiện diện một người con gái: hoặc chiếc áo, hoặc cái quai nón màu quá tươi phơi trên dây, hoặc tiếng gọi vô tình của lũ trẻ con hoặc cách bài trí của một căn phòng trống thấp thoáng qua cửa sổ v. v... Nghĩa là không có một bằng cứ cụ thể chắc chắn nào, nhưng các cảm quan thao thức cảnh giác của người con trai mới lớn được báo hiệu một cách mơ hồ.

Tiết tháng ba khô ráo, những đêm khuya vác cuốc đi tháo nước ngoài đồng tôi thường bắt gặp những con cá to trườn mình trên ruộng khô. Để ý thì thấy bao giờ chúng cũng hướng đúng về phía có rãnh nước chảy. Cái gì đã báo cho chúng biết cách xa trong đêm tối khiến chúng vội trườn mình tới? Có lẽ chúng đã đón nghe trong gió một hơi mát khác thường phát qua trên lớp vảy tinh vi của chúng. Tôi đã lấy một trường hợp so sánh hơi kỳ quặc. Nhưng câu chuyện có thể khiến hình dung được tình

trạng giữa cái sinh hoạt gia đình vị giáo sư không khác gì con cá giữa dòng ruộng khô khốc – và cảm giác mơ hồ về một hướng cảm thông.

Bởi vậy tôi khỏi phải nói rằng tôi yêu cô ta. Vì sự thực tôi đã được chuẩn bị để yêu ngay từ khi chưa trông thấy cô. Buổi tối thứ bảy hôm đó, sau bữa cơm tối, ba đứa trẻ cùng đi dạo phố với bà N.D.Đ., một mình tôi còn lại trong phòng học. Tình trạng lẻ loi khiến tôi có thói quen thích chọn chỗ vắng vẻ và thích ở trong bóng tối, có lẽ trong bóng tối ít ra tôi cũng có những cử chỉ tương đối tự do, bớt giữ gìn khép nép. Vì thế tôi tắt đèn phòng học và bước đến dựa mình bên cửa sổ, nhìn sang nhà láng giềng. Thường thường những lúc như thế hoặc tôi miên man theo đuổi những câu chuyện tình tưởng tượng, hoặc tôi nhớ về cảnh gia đình ở thôn quê, hoặc tôi lẩm nhẩm các câu hát. Bỗng nhiên bên phòng nhà đối diện tôi trông thấy một người con gái, mặc cái áo cụt tay màu hồng, một người con gái rất trẻ, chừng

mười sáu tuổi, chắc chắn là một nữ sinh. Cô ta không trắng trẻo nõn nà. Nhưng cái thân hình đang độ phát triển có một vẻ quyến rũ bất chấp mọi tiểu tiết. Mắt cô ta hơi sâu.

Dưới bóng đèn những tia mắt của cô ta quắc lên long lanh sắc sảo lạ kỳ. Tôi không cần nói dài hơn về sắc đẹp và vẻ người cô ta, vì trong dịp này yếu tố đó có lẽ rất ít quan trọng.

Cứ xem cách ăn mặc và cử chỉ tự do của cô ta trong phòng, tôi biết ngay cô không phải là khách. Nhưng tại sao mãi đến hôm nay tôi mới trông thấy cô? Về sau tôi được biết rằng cô ta học ở Đà Lạt. Chắc là trường ấy nghỉ hè muộn. Hay là cô ta vừa đi chơi xa? Tôi không biết rõ, nhưng có điều là sự xuất hiện càng muộn màng của cô ta càng có một tác động mạnh mẽ đối với tâm lý khao khát trong cảnh cô đơn của tôi. Tôi ôm song cửa nhìn như ngây như dại sang nhà bên kia. Cảnh tượng ấy kéo dài có lẽ đến hàng giờ mà cô ta không ngờ đến.

Hai nhà cách nhau một bức tường. Nếu ta

đứng ngoài vườn thì bức tường cao quá đầu người, nhưng đứng trên nền nhà thì bức tường thấp dưới tầm mắt. Vườn của cô C... rộng hơn bên nhà trọ của tôi nhiều, cho nên từ chỗ tôi đứng đến bờ tường chỉ cách ba thước tây, mà từ đó đến phòng cô ta cách nhau đến năm bảy thước. Giữa khoảng cách ấy có mấy cây bàng và cây trứng cá. Thỉnh thoảng một hơi gió lay lao xao những tàng cây đen trong đêm tối.

Đứng rình mò cử động một người con gái trong phòng riêng của cô ta như thế thực là một điều bất nhã xấu hổ. Vì thế tôi xốn xang lo ngại. Mỗi tiếng động nhỏ, tiếng ho, tiếng guốc, tiếng bước chân đều làm tôi giật mình. Nếu lỡ ông N.D.Đ, hay một người đầy tớ trong nhà chẳng hạn tình cờ bắt gặp tôi lúc này thì thực là vô cùng bối rối. Nhưng lại chính những lo ngại ấy càng làm cho những giờ phút ngắm trộm như thế tăng thêm sức quyến rũ say mê.

Vào khoảng hơn chín giờ, C... tắt đèn bên phòng cô ta. Vài phút sau tôi thấy cái bóng trắng

trắng của cô hiện ra ở cửa phòng. Tôi giật mình sợ hãi né sang một bên, núp vào bóng tối.

Thiện lại ngừng nói, rồi chậm rãi đứng dậy bước vào trong nhà lấy ra gói thuốc và bao diêm. Tôi xem đồng hồ tay thấy đã hơn hai giờ sáng. Sương xuống ướt cả cái bao lơn xi măng lạnh ngắt.

Thiện hút thuốc và lại ngược lên lặng lẽ nhìn cái quảng cáo la-ve chớp chớp giữa trời. Hình người đen thui trước mặt tôi trong hoàn toàn im lặng như bình thản. Nhưng nhìn kỹ vào chấm lửa ở đầu điếu thuốc thì thấy môi và ngón tay anh ta đều run run. Tôi không biết đó là những giậm giật thường xuyên thành cố tật của anh ta, hay là xúc động bất thường.

Anh ta tiếp tục:

– Ngay ngày hôm sau C... đã trông thấy tôi. Và tôi đoán chắc cũng không bao lâu sau đó thì biết tôi thường nhìn trộm cô ta trong bóng tối.

Tuy rằng ngày hai buổi tôi có nhiều thì giờ

rảnh rang nhưng dù bốn chồn nóng nảy đến bức nào tôi cũng nhận thấy rằng việc nhìn C... giữa ban ngày rất bất tiện. Trong phòng học ban ngày trẻ con ra vào bất thành linh, không biết đâu mà để phòng. Mà vì bờ tường cao, muốn nhìn qua phòng C... tôi cần phải đứng lên chứ không thể vừa ngồi giả vờ viết lách hay đọc sách vừa lén nhìn được. Vả lại bên nhà C... cũng có nhiều trẻ con và gia nhân. Vì vậy tôi rất dễ bị bắt quả tang. Tôi chỉ có thể liếc nhanh qua mái ngói đen của nhà C... và những tàng cây bàng bên vườn ấy. Thế mà cũng đủ cho lòng tôi rộn ràng háo hức. Một đôi lần tôi bắt gặp bóng dáng C... trong phòng khi nằm, khi đứng cũng có khi đang ngó ra vườn. Tôi choáng váng sung sướng: có lẽ lúc đó mặt tôi bùng đỏ lên như vừa được gặp sát mặt C... giữa đường. Và tôi vội vã quay mặt tránh đi, vì cứ tưởng tượng tất cả lũ trẻ con và mọi người trong nhà ông N.D.Đ đều biết rõ tâm sự tôi, để ý quan sát tôi từng li từng tí. Bị tình cảm bưng bít nung nấu suốt ngày, tôi rình chờ từng giờ từng phút, trông cho đêm đến.

Tối hôm thứ tư vào khoảng tám giờ, trong lúc tôi đứng ôm cửa nhìn sang phòng C..., C... đang ngồi nghiêng nghiêng đọc một xấp giấy gì như một lá thư dài, bỗng cô ta đứng dậy, đưa tay ra sau vén mái tóc, rồi tiến về phía cửa sổ. Tôi thấy rõ mắt C... chiếu thẳng về tôi. Biết rằng từ trong ánh sáng nhìn ra, C... không thể thấy được tôi trong bóng tối, nhưng tôi cũng luống cuống, và bối rối đến nỗi không kịp nấp tránh sang một bên. Lúc C... đi vượt quá cái đèn thì gương mặt cô ta hoàn toàn tối đen, tôi không trông thấy gì nữa. C... ngừng lại một tí rồi đưa tay ra kéo cả hai cánh cửa sổ, từ từ khép lại. Đèn trong phòng vẫn sáng.

Tôi điếng người. Tối thấy ghệt thở như có ai đè thật mạnh lên ngực. Cử chỉ cự tuyệt của cô ta giữa đêm khuya lặng lẽ âm thầm tuyệt không hề ai hay biết, nhưng tôi cảm thấy xấu hổ như bị tát mắng nhục mạ giữa đám đông, tay chân tôi run lên bủn rủn, rướm mồ hôi. Tôi đứng im lặng, chờ người nhìn ra đêm tối bao la sâu thẳm. Sao trời vẫn nhấp nháy gần như

nhịp nhàng. Hơi sương mát. Tôi cảm thấy lẻ loi, cô độc, khổ sở đến cùng cực.

Tôi đứng là như thế rất lâu. Những làn ánh sáng vạch ngang qua khe cửa sổ lá sách phòng C. trông nghiêm khắc lạnh lùng. Lòng tự ti khiến tôi đau đớn nghĩ đi nghĩ lại mãi về hoàn cảnh của mình: Tôi tự thấy là một kẻ quê mùa ngơ ngác giữa một sinh hoạt xa lạ. Ông N.Đ.Đ đối với tôi chỉ có lòng thương hại đối với một người học trò chăm chỉ, bà N.D.Đ nếu thỉnh thoảng không khó chịu về những vụng về ngớ ngẩn của tôi đã là may. Ông không hề quan tâm, không biết có tôi trong gia đình. Còn lũ trẻ vô tâm thì có lẽ chúng lấy làm thích thú về thái độ khép nép rụt rè của tôi, xem đó là dấu hiệu bất lực trước những đùa nghịch của chúng mà tôi có phận sự kìm hãm lại. Mỗi lúc tôi mỗi thêm đĩnh ninh rằng mình bị khinh rẻ, hất hủi. Và vừa mới âm thầm tìm đến một người con gái với một thái độ hết sức chân thành và khiêm tốn, thì cô ta lại khép cửa. Mắt vẫn ngó chăm về cánh cửa sổ trước mặt, tôi thầm nghĩ: “Sau

đó cử động một thân hình! Trời ơi! Một thân hình xa vời, ngoài sự mơ tưởng của mình.”

Dần dần tôi chú ý đến vài dấu xao động, những cái bóng đen rung rinh hoặc lướt nhanh trên những lần sáng của khe cửa. “C. ! Chính là C. đang cử động! Tôi vẫn còn đoán được một chút nào về sự sống của C.” Đồng thời tôi cũng cảm thấy tất cả cái hèn hạ, nhục nhã đau xót của tình cảnh mình lúc ấy. Bị cự tuyệt đến thế mà vẫn còn đứng nhìn trộm một vài bóng cử động lâu lâu hiện qua khe của sổ, thì thực tôi đã hoàn toàn hy sinh lòng tự ái không còn chút sĩ nhục nào nữa. Tuy nghĩ thế mà tôi vẫn cứ lì ra ôm lấy song cửa, thêm khát rình sang phòng bên bia.

Có lẽ là vì lúc đó tôi đứng trong bóng tối. Bóng tối xóa che sự nhục nhã cho tôi.

Thình lình đèn bên phòng C. tắt. Một lát sau hai cánh cửa mở ra. Rồi C. trắng trắng hiện ra giữa khung cửa. C. đứng như thế một lúc lâu. Còn tôi thì lính quỳnh ngáy người cứ trơ ra

như tượng. Chúng tôi yên lặng đối diện nhau, không ai có một dấu hiệu, một cử động nào, nhưng lòng tôi rạt rào sung sướng tưởng như đã được C choàng ôm lấy đầu tôi và tình tự. Không còn nghi ngờ gì nữa, C. trông thấy tôi và đang nhìn tôi, bố trí một cơ hội nhìn nhau cách nhau trăm thước, mỗi người đứng trong phòng riêng của mình, chúng tôi chính thức bày tỏ lòng mình với nhau. Tôi run run, tâm trí tán loạn, không còn biết gì nữa. C. lúi dúi vào. Cái bóng trắng mờ lần, mờ lần rồi mất trong phòng. Cửa sổ vẫn để trống.

Đêm hôm đó tôi trần trọc, suy nghĩ phân tích tìm hiểu ý nghĩa từng cử chỉ của C., tôi buồn cười thấy mình quá vội vàng thất vọng khi cô ta đóng cửa: Làm sao chẳng có lúc cô ta cần tránh cặp mắt quan sát của tôi một chặp? Có ai mà chịu nổi một sự theo dõi kiểm soát thường xuyên tận trong thâm khuê? Có lẽ lúc đó cô ta thay đổi hoặc dọn sửa chỗ nằm. Tôi tưởng tượng chắc chắn lúc này bên kia tường, C. đang nằm trong phòng cũng bồi hồi xúc

động, suy nghĩ và sung sướng như tôi. Nghĩ đến sự cảm thông âm thầm ấy, tôi không thể chịu đựng được nữa, vùng dậy, bật ngọn đèn, phòng tôi sáng lên một chút rồi tắt ngay, để ra dấu. Tôi cho rằng C... sẽ nghĩ đó là một tiếng reo, một tiếng kêu mừng, một lời gọi kín đáo giữa hai đứa với nhau, và C. sẽ đáp lại. Tôi rình một lúc ở cửa sổ. Nhưng bên C. vẫn im vẫn im lặng, không có gì. Tôi buồn rầu nằm xuống nghĩ ngợi hoang mang.

Tôi suy tính một cách liên lạc thẳng với C.. Định bụng đêm mai, khi C. tắt đèn nhìn ra, tôi sẽ giơ tay lên ra dấu hiệu, rồi tôi ném sang bên vườn C một lá thư.

Thực là dễ dàng. Trong đêm khuya ai mà biết được? Đêm sau C. sẽ ném thư trả lời cho tôi. Chậm lắm là ba hôm nữa tôi sẽ có trong túi một lá thư tình, những lời âu yếm. Cho tay vào túi áo bất cứ lúc nào tôi cũng có thể rờ được lá thư ấy. Tôi sẽ ngủ với lá thư ấy trong túi. C. và tôi sẽ trao đổi với nhau đêm đêm những

dòng thăm thiết. Tôi tưởng tượng như thế và hân hoan tha thứ mọi bó buộc nghiêm khắc, mọi phiền hà khó chịu trong cuộc sống của gia đình ông N.D.Đ. Tôi sẽ chịu đựng được tất cả. Vì bên kia bờ tường, cách tôi trăm thước, tôi chắc C. cũng đang tưởng tượng về bức thư đầu tiên viết gửi cho tôi.

Trong ngày sau tôi dám nhìn qua phòng C. đến đôi ba lần. Lần cuối cùng tôi bắt gặp cô ta vừa đi đâu về, đang cởi áo dài với mắc lên móc cao. Trên chiếc áo lót trắng phau, một màu sẫm tối đọng vào khoảng trũng giữa ngực làm nổi hai cái vú căng tròn. C. ngó lại thấy tôi, vội vã đưa hai tay túm vạt áo kéo mạnh xuống và cúi đầu đi khuất. Có lẽ C. kịp thấy tôi cười xin lỗi.

Thế rồi đêm đó, rồi luôn mấy đêm sau nữa tôi cũng không sao ném được cái thư. Trong đêm tối chúng tôi thấy nhau mờ mờ hai cái bóng trắng. Vâng, tôi thấy khuôn mặt của C., hai vai tròn trắng, tôi thấy (hay là đoán thấy?) cả hai bàn tay của C. nữa. Thân hình của C.

in lên khuôn cửa đến quá dưới bụng. Có lẽ C. cũng thấy tôi đến chừng ấy chi tiết. Nhưng một lá thư cầm trên tay rồi ném bay loang loảng có thể thấy được không? Nếu vì một lẽ gì mà C. không nhận hiểu ý tôi, không ra vườn lượm ngay bức thư kịp thời! Nếu C. thấy tay tôi vung lên ném thư mà cũng lăm như bao nhiêu lần khác tôi giơ tay chào cô ta thì thực là nguy hiểm: tôi không thể nào kêu gọi cho cô ta hiểu, không thể liều lĩnh trèo tường qua bên vườn kia mà nhặt lại! Bức thư ấy có thể vào tay một người ở, mấy đứa em của C., đến tay má C., rồi chuyển đến tay bà N.D.Đ, ông N.D.Đ, rồi tiết lộ đến lũ con tinh nghịch của ông! Tôi e ngại sợ hãi, mãi không dám quyết định hành động. Không biết C. nghĩ thế nào về thái độ do dự quá đáng, kỳ quặc của tôi. Đêm đêm C. vẫn đứng với tôi, có lẽ về sau cũng có lâu hơn trước, nhưng tuyệt nhiên C. chưa lần nào trả lời những vẫy chào của tôi. Tôi lo sợ thái độ tôi có thể khiến C, cho mình là một kẻ khờ khạo, nhưng mà tình trạng ấy cứ kéo dài đến nửa tháng trời rồi, tôi

vẫn không dám quả quyết ném cho cô ta một lá thư. Như thế cho tới hôm ấy C. qua nhà tôi...

* * *

THIỆN ngừng lại. Anh ta hơi cúi đầu xuống, đưa bàn tay mặt với những ngón rất dài xoè ra ôm mái đầu. Rồi anh ta run run vuốt nhẹ mái tóc nhiều lần. Lúc cất tiếng nói trở lại, thì đột nhiên như câu truyện đứt mất mạch lạc:

– C. Mồ côi cha. Má của C. giao thiệp rộng, có nhiều quen biết trong giới tai mắt của thành phố. Bà ta đã gặp bà N.D.Đ. trong một bữa tiệc nào đó. Hai bên quen nhau. Đôi ba lần, vào khoảng nửa buổi mai, bà ta sang nhà chúng tôi để truyện trò với bà N.D.Đ. Lần nào cũng có hai đứa con trai, một đứa lên năm, một đứa chín tuổi đi theo để nhập bọn với lũ con bà N.D.Đ. la giỡn. Chưa có bao giờ C. đi theo bà.

Sáng chủ nhật hôm đó, ông N.D.Đ. đem cả gia đình đi thăm viện Hải Học. Tôi cũng cùng

đi. Ra khỏi nhà độ hơn một cây số thì đứa con gái bé nhất của ông N.D.Đ. kêu buồn mửa. Chiếc xe ngựa chở chúng tôi dừng lại. Con bé mửa xong, xem có vẻ mệt, bà N.D.Đ. lo lắng, có ý không muốn cho nó tiếp tục đi chơi xa. Tôi thì sau một lúc bị ghép ngồi sát bên cạnh ông N.D.Đ. và ông T.V.G., tôi thấy bức bối, tù túng, khó chịu. Thấy nhất định cuộc đi chơi này không thể nào có hứng thú về phần tôi, nên thừa dịp này tôi đề nghị tự mình đưa em bé đó về nhà. Bà N.D.Đ. cảm ơn tôi và ép con bé phải trở về. Tôi gọi một chiếc xích lô.

Khi con bé đã chịu nằm yên trong phòng để nghỉ, tôi trở ra bàn học ngồi nghĩ vẩn vơ. Từ cái đêm C. mở cánh cửa sổ nhìn qua phòng tôi, nhiều lần tôi lặng lẽ tưởng tượng những cuộc gặp gỡ với cô ta. Mỗi đêm trước khi ngủ tôi thức hàng giờ để theo dõi một cảnh tình tự. Có khi tôi tưởng tượng tôi và C. giữa một khung cảnh núi rừng, có khi trên một bờ ruộng giữa đêm trăng, có khi trên bờ sông... Nhưng có điều lạ lùng là chưa lần nào tôi đặt cảnh tình tự ấy vào

một nơi nào ở Nha Trang hay xung quanh Nha Trang. Tôi chỉ mơ ước viễn vông, mà không thể có một mưu tính kế hoạch gì thiết thực, cụ thể, để bố trí một cuộc gặp gỡ.

Sáng hôm đó ngồi một mình trước bàn học, tôi cũng đang để trí đuổi theo một cảnh tưởng tượng như thế. Tôi nghĩ những lời nói của tôi, và những câu âu yếm của C. Tôi xúc động, sung sướng đến nỗi miệng tôi bắt đầu hát lên se sẽ lúc nào tôi không hay biết.

Tôi quên nói với anh rằng sau khi đến ở trong gia đình ông N.D. Đ. Ít lâu tôi có cái thói quen kỳ quái ấy, là thường hay hát xướng, hay ngâm nga bằng một giọng uốn éo trong chỗ vắng vẻ. Có lẽ đó là sự trả thù của những cảm xúc bị dồn ép, tù hãm, trong một cuộc sống khép nép, gò bó. Tôi quen sống ở làng quê rộng rãi, giữa những người mộc mạc chất phác, sự giao thiệp dễ dàng tự nhiên, rồi tôi lại quen sống với những bạn bè học sinh, cười lớn nói lớn, cặp kè tâm sự huyền thiên...

Bỗng tôi mất hết bạn, xung quanh không có một người nào cùng lứa tuổi, tôi lạc lõng, đạo mạo, hạn chế từng lời nói và cử chỉ. Vì thế những khi một mình ở chỗ vắng tôi tưởng tượng những cảnh sống tự do vui khoái, chân tay tôi chấp chới như muốn múa may, cuối cùng tôi chỉ có thể ngêu ngao ngâm nga. Nhưng hát theo nhịp điệu bình thường không thỏa mãn, phát tiết hết những bông bột rạo rức. Càng uốn éo cái giọng cho quái gở khác thường chừng nào tôi càng có cái cảm tưởng thích thú thấy mình được tự do chừng ấy.

Tôi đã cắt nghĩa dài dòng, nhưng có lẽ vẫn chưa nói hết cái kỳ quặc trong thái độ tôi lúc đó. Thực là kỳ quặc lối bịch hết sức. Sáng hôm ấy, trong nhà vắng vẻ, chỉ có con bé đầu nằm ngủ ở một phòng xa, có lẽ tôi càng có dáng bộ kỳ quái lối bịch hơn mọi hôm khác. Có một lúc tôi mở mắt kêu lên trước song cửa như con chim hát giữa trời:

– Mười sáu tuổi! Mười sáu tuổi, em ơi! C...
ơ! Tôi yêu ... Tôi yêu C...

Rồi bỗng nhiên tôi nhớ đến một câu hát ân
tình ở thôn quê, tôi lên tiếng hát:

Hê hò hê... Xăm xăm tôi bước tới sân lâu

Phá bia Hạng Võ a a qua cầu kiền khôn

Tôi ở xa a a tai tôi nghe thiên hạ nẫu đồn à à

Bên sông con phượng múa á á bên tây con rồng
chầu ù u

Bên nam có lão đón trâu ì a

Bên bắc có ông a a Lã Vọng à à ngồi câu thạch
bàn à à

Tai tôi nghe trường nội có nàng à a

Tai tôi nghe a a trường nội i a có nàng à à có
nàng à à,

Tôi cảm thấy tất cả cái lỗ bịch dị kỳ của
những i a uốn éo quái gở ấy. Nhưng hình như

tôi thích thú trong cảm tưởng làm cho mình mỗi lúc mỗi thấm thía cái lỗ bịch, như một người càng say càng uống thêm rượu đắng. Tôi lấy những phóng túng, kỳ quặc trong giọng ngâm nga làm một lối tự do, càng ngâm cho được phóng túng quái lạ tôi càng thấy mình tự do.

Trong lúc tôi đang say sưa với sự lỗ bịch của mình thì có một tiếng động nhẹ ở sau lưng. Tôi quay lại. Trời ơi! C.

Tôi giật mình. Thiện ngừng nói. Tôi lo ngại nhìn anh ta, nhưng anh ta tránh mặt không ngó về phía tôi mà lại cúi đầu trông xuống mặt đường cái. Anh ta đang nói mỗi lúc mỗi mau, đang hăng hái sục sạo tìm lời để phổ biến các trường hợp tâm lý lạ lùng của mình, bằng tắc một cái anh dừng lại như bị nghẹn. Như một người, đi nhanh bị vấp. Tôi không hỏi, ngồi chờ anh ta cất tiếng trở lại:

– Từ buổi sáng đó về sau, không biết bao nhiêu lần tôi nghĩ lại cái cảnh ấy. Mỗi lần nghĩ

đến tôi vẫn còn thấy như máu trong người lạnh đi, mồ hôi rướm ra từng lỗ chân lông. Thực là kinh khủng! Cái lúc tôi quay lại trông thấy C. trước cửa phòng, tôi chết điếng vì xấu hổ. Khấp mình như tê liệt, tôi không còn có một cử động nào, đành ngồi chờ người ra, cứng ngắc, ngó vào C. như tê dại.

Trước mặt C. là cái cửa sổ ngó về bên phía vườn cô ta. Gió ngoài vườn thổi vào, rung rinh những sợi tóc hai bên thái dương của C.. Cô ta mặc cái áo lụa trắng, gió nhẹ nhàng ấn vạt áo vào khoảng giữa hai chân, in nổi cái bụng và hai bắp đùi tròn, rắn chắc khỏe mạnh. Bàn tay của C. có một cử động vu vơ. Tôi chắc C. cũng có phần lúng túng. Tôi thì lúc đó chỉ có một điều ao ước là mong sao cho C. lui ngay ra khỏi phòng, lui ra cho khuất mắt tôi, mong sao cho đừng bao giờ tôi trông thấy mặt cô ta nữa. Một người con gái khuê các ngày xưa cử chỉ đoan trang, ăn mặc kín đáo, giữ gìn từng khoé mắt bước đi, một hôm trần truồng trong phòng tắm, hoàn toàn tự do nhảy múa nô giỡn

với thân hình của mình, bỗng có kẻ xô cửa vào, có lẽ cũng chết điếng đi như thế.

C. đứng im cách tôi không đầy ba thước tây, tôi ngồi trên ghế, cứ thế nhìn nhau. Mỗi một giây đồng hồ qua là tôi một khổ sở thêm. Cặp mắt của C. như thiêu đốt tôi, nhiều ý nghĩ thoáng qua trong trí tôi, lộn xộn. Rồi tôi nghe C. lên tiếng hỏi, tôi lí nhí trả lời. Nhưng ngay sau đó, tôi không còn nhớ chúng tôi đã hỏi và trả lời những gì. C. cười dễ thương, có vẻ khuyến khích, lại hỏi tiếp một câu nữa, hình như lần này C. hỏi rằng bà N.D.Đ. đi chơi hôm nay chừng độ bao giờ thì về đến nhà. Trong lúc đó tôi lại thấy rằng cái cười của C. có ý nghĩa thương hại, những câu hỏi của C là để cứu vớt tôi, như vậy chứng tỏ C. đã thấu rõ tất cả tình trạng lố bịch của tôi, cho nên tôi càng xấu hổ. Đầu tôi nóng bừng lên, hơi nóng xông lên ngàn ngạt từ từng chân tóc. Sự hiện diện của C. càng kéo dài càng thành ra một cực hình đau đớn cho tôi. Tôi trả lời một câu không có đầu đuôi, và vẫn ngồi ỳ trơ trơ trên ghế. Tôi không còn

tâm trí để nhận thấy sự lúng túng khó xử của C, không nghĩ đến chuyện chào hỏi và mời cô ta một lời. Cuối cùng C. cũng đâm bối rối, mặt đỏ ửng lên, chào tôi và quay gót trở ra.

Tiếng guốc của C. ra đến khỏi phòng khách thì nghe nện mạnh một cái. Những bước cuối cùng vang từ ngoài sân vào nghe hấp tấp nhanh dần.

Tôi ngồi lặng người một lúc thật lâu. Rồi tôi nghiêng răng lại, hai tay xoắn vào nhau, tức tối, khổ sở. Thế là hết! Không những tôi đã đánh tan hết mọi cảm tưởng tốt đẹp của C. về tôi mà tôi còn để lại trong trí cô ta một hình ảnh khô hài, lố bịch. Có lẽ C. sẽ cho tôi là một kẻ ngốc nghếch, một tên mất trí, ngờ ngác, một đứa ngu xuẩn, một thằng cuồng. Không kể đến thái độ quái gở lẫn thản của tôi, tôi còn chôn đứng cô ta trước cửa suốt mấy phút, không một lời mời hỏi! Hết! Hoàn toàn hết, không còn một chút hy vọng gì nữa! Bây giờ tôi chỉ còn nên ước ao cho đừng có bao giờ gặp lại cô ta, để nhắc lại trong trí cô ta cái cảnh tượng bị đát ấỵ.

Chợt tôi giật mình: C. đã về đến bên nhà, có thể từ bên phòng cô ta nhìn thấy tôi qua chiếc cửa sổ mở. Tôi hoảng hốt vội vàng chạy lại nằm vật xuống giường để trốn. Tôi gọi lại để tra vấn từng chi tiết nhỏ trong cái cảnh vừa diễn ra, tôi quần quai đau khổ, nghi ngờ, đặt ra nhiều giả thiết để dẫn vật mình. Có lúc tôi ngờ rằng C. mới vừa bước vào nhà, có lẽ chưa kịp nghe thấy và chưa hề để ý đến lối hát ngẫu ngao kỳ quặc của tôi; như vậy lúc đó nếu tôi chỉ bình tĩnh lên một chút là mọi việc đều tốt đẹp, và bây giờ tôi đã có một người yêu. Biết đâu tôi chẳng còn đang ngồi nói chuyện với C và đang gọi C. bằng em? Có lúc tôi lại nghĩ rằng C. đã đến từ lâu, đã nghe tôi gọi tên cô ta giữa những câu âu yếm; C. đã chứng kiến hết những lỗi bịch của tôi, nhưng không phải cô ta không cảm động. Biết đâu mà tính được tác động của thái độ mình đối với tâm lý kẻ khác? C. đã đứng lại và đã cười, đã cố gắng hỏi tôi hai câu và khuyến khích tôi đến thế! Nếu tôi trấn tĩnh được, tỏ ra bất thiệp, tìm chuyện nói với cô ta, gây một không khí vui vẻ, nếu tôi nói

được những câu truyện duyên dáng thì có lẽ tôi đã xóa mất cái ấn tượng ban đầu, đánh tan trong trí cô ta cái hình ảnh xấu xa kia, có lẽ tôi và cô ta đã thân nhau rồi. Dầu sao cũng còn nhiều cách cứu vãn tình thế nếu tôi không đại dột vụng về. Tôi đã làm hỏng tất cả! Tôi húc đầu vào những ý nghĩ đen tối ray rứt ấy. Tôi phân vân, nghĩ ngợi, hối hận, hổ thẹn.

Như thế đến hàng giờ, hàng đôi ba giờ. Mãi gần trưa tôi mới bắt đầu thoát dần khỏi tình trạng ấy, để ý đến tiếng một chiếc xe máy dầu vọt qua nhà kêu thục to, rồi xa dần về phía bãi biển. Tại tôi bắt đầu nghe những tiếng động xung quanh, tiếng xe cộ, tiếng rao hàng. Như một người vừa lặn một hơi dài dưới nước sâu, vừa nổi lên cạn dần dần, và ngoi lên nhìn trời đất cây cỏ.

Đúng mười bảy hôm sau thì gia đình ông N.D.Đ. rời khỏi Nha Trang để về Huế, và tôi về quê.

Thiện ngã ngựa người ra, dựa vào vách,

nhìn thẳng vào mặt tôi như vừa khoan khoái hoàn thành một cái gì, và đang chờ đợi ý kiến của tôi. Tôi ngần ngại đưa ra một ý nghĩ:

– Tôi chưa hiểu tâm lý của C.. Cô ta có vẻ tự do bạo dạn quá.

Thiện trả lời:

– Lúc đó tôi cũng không biết gì rõ rệt. Tôi tự hỏi đi hỏi lại, phân vân trong trí không biết bao nhiêu lần, không hiểu C. đến tìm bà N.D.Đ. hôm ấy là thực tình do má cô ta sai bảo vì một việc cần kíp, hay là do một dụng ý riêng của cô ta, vì tôi. Nhưng dẫu sau này có thể biết thêm tính nết C. không nghiêm trang đứng đắn thì trường hợp chín năm trước cũng có chỗ đáng tha thứ cho cô ta. Trước hết là thái độ kín đáo, thiết tha, vụng trộm mà chân thành của tôi cũng có một sức mạnh tác động riêng. Và mười sáu tuổi sẵn sàng xúc động hồn nhiên của cô ta.

Hai năm sau tôi lại gặp C. Hồi ấy tôi đã vào học ở Sài Gòn, cùng với Kim và ba người bạn

nữa, thuê một căn nhà ở Phú Nhuận. Mười một năm nay, từ khi chúng tôi cùng học lớp đệ ngũ trung học cho đến bây giờ tôi và Kim gần như luôn luôn sống chung với nhau, không có lần nào xa nhau đến bốn năm tháng liền. Chúng tôi không bà con gì với nhau, chỉ là người đồng quận. Kim hơn tôi hai tuổi, tính tình gần như trái ngược với tôi. Tôi dè dặt, rụt rè, ít giao du và sống mực thước, thì Kim lại phóng khoáng, bất thiệp, liêu lĩnh, ăn chơi, lúc nào cũng cười cợt, xem mọi việc trên đời đều dễ dàng không đáng quan tâm. Hiện thời tuy tôi đã có gia đình mà chúng tôi vẫn ở chung với nhau như những kẻ độc thân. Nhà này là do Kim được cấp.

– Kim là anh chủ nhà... À, tôi gặp anh ấy mặc đồ ra đi lúc đã khuya. Bây giờ vẫn chưa chịu về. Đêm nào cũng chơi bởi thế à?

Giọng Thiện chậm rãi, buồn rầu:

– Đêm nay không phải Kim đi chơi.

– ?

– Anh ấy đến nhà C.. Chúng ta kể lại từ đầu. Hai năm sau khi ở Nha Trang về, tôi và Kim thuê một căn nhà ở Phú Nhuận, ở chung đi học. Tuy có một xu hướng thâm xui tôi ưa sống bên cạnh Kim nhưng những sở thích, thị hiếu, lối sống của chúng tôi hoàn toàn khác nhau nên ngày ngày Kim tìm theo bạn bè của Kim, tôi cặm cụi riêng với những ham thích của tôi. Chúng tôi ít khi đi chơi chung với nhau trọn một ngày chủ nhật, không tò mò xen vào những bí mật riêng tư của nhau, mặc nhiên thừa nhận và tôn trọng cá tính độc lập của nhau. Tôi chỉ cần sống cùng một nhà với Kim đi về có nhau, là đủ thấy một cảm tưởng yên ổn vững chãi. Những tâm hồn yếu đuối thường e ngại vu vơ cần một nơi nương ỷ mà cũng không hiểu rõ như thế là để chống cự với cái gì. Còn về phía Kim, tôi không hiểu vì sao Kim mến tôi và cũng thích sống bên cạnh tôi năm này qua năm khác, từ ngày còn đi học cho đến lúc ra đời làm ăn. Một buổi chiều chủ nhật, tôi lật quyển sách, làm rơi một lá thư tình gửi cho Kim. Đó không phải lần đầu tiên tôi bắt gặp

thư tình của Kim. Tính Kim lộn xộn bữa bãi, thỉnh thoảng vẫn bị chúng tôi vô tình phát giác một vụ như thế. Thường thường lúc chúng tôi đưa trả lại những lá thư kia, thì Kim cười, đón nhận một cách hờ hững, ít câu, rồi hoặc xé ngay đi; hoặc cho vào túi. Vài hôm sau không ai biết những lá thư ấy đi ngõ nào.

Lần này lá thư tình của Kim làm cho tôi nóng bừng hai bên thái dương, hồi hộp. Vì tên ký bên dưới là C.. Tôi đọc đi đọc lại lá thư mấy lần. Lời lẽ trong thư không phải là lời của một mối tình mới bắt đầu, mà là của một giai đoạn gay cấn, đe dọa tan rã. Tôi nhớ lại lần nào một mối tình của Kim bị tiết lộ, bị chúng tôi phát giác cũng đều là sắp đến hay đã đến hồi kết cục. Có lẽ lúc ấy Kim mới hết giữ gìn, không cần nữa chẳng? Hay chỉ là tình cờ? Tôi tần ngần suy nghĩ. Tôi chưa trông thấy chữ C. viết lần nào, tôi cũng không biết họ của C. là họ gì. Trong một tháng rưỡi ở Nha Trang, tôi chỉ nghe bà con ông N.D.Đ. nói đến tên C. độ vài lần. Làm sao biết được C. đây có phải là C. đã

ở Nha Trang không? Và đôi ba câu trong lá thư ám ảnh mãi, quay cuồng mãi trong óc tôi: “Em đã quá tin. Để hiểu anh, em đã trả bằng một kinh nghiệm quá đắt. Những giây phút thân mật thiết tha ấy không đáng nhắc lại nữa”. Như vậy là thế nào?

Những lời úp mở xa xôi ấy tiết lộ thấp thoáng sự tiếp xúc giữa hai người, nhưng không vén hẳn tấm màn bí mật. Họ đã yêu nhau, thân nhau đến bậc nào? C. ấy, C. Nha Trang của tôi năm ấy đã “thân mật” với Kim đến chừng nào rồi? Tôi đứng sát bên tình yêu của họ mà không ngờ đến! Tôi bồn chồn, sôi nổi, nóng nảy. Những cảm tình xưa cũ, những hình ảnh cũ vùng sống dậy. Tôi ngồi sững giữa bàn học, trong căn phòng chạng vạng tối, nhớ đến C. Nhớ cánh tay tròn, nhớ hai bờ vai trắng nổi trong đêm tối lúc C. nhìn tôi, nhớ cặp mắt sâu đen mà sắc sảo linh động của C, nhớ đôi vú tròn lẳn rắn chắc, nhớ buổi sáng C. đứng trước cửa phòng, gió lùa vào vạt áo giữa hai bắp đùi

khỏe mạnh, C. bối rối đến tìm tôi. Có thực là C. ấy không?

Như điên như cuồng tôi đứng dậy sục sạo tìm khắp sách vở áo quần của Kim mong gặp một cái ảnh của C.. Có lúc tôi nghĩ rằng có lẽ nếu gặp ảnh không chắc lúc này tôi có thể nhìn ra C. một là vì trong hai năm qua C. có thể thay đổi nét mặt, hai là vì trước kia tôi chỉ trông thấy C thấp thoáng, không kỹ càng. Nhưng tôi vẫn cứ tìm kiếm. Tôi lấy dây thép và cái kềm làm một chìa khóa giả để mở trộm va-li Kim. Tay tôi run rẩy, tôi xấu hổ, lo sợ, nhưng không sao ngừng lại được.

Thiệt ngừng một chút, rồi tiếp:

– Anh không tưởng tượng được tâm trạng tôi lúc ấy. Tôi cũng không thể sống lại tâm trạng ấy hai lần trong đời. Vừa bị nổi ghen tức thiêu đốt trong lòng, vừa bị mối tình xưa cũ sống dậy rạo rực, vừa hổ thẹn về một hành vi hèn nhất của kẻ đưa tay ra mở trộm va-li của người bạn thân nhất trong đời mình, tôi hồi hộp, luống

cuống, là cà lúp cụp, hành động như trong một giấc mơ. Cái khóa bật ra. Tôi giở nắp vali lên, mùi long não xông lên ngào ngạt. Tay tôi sờ soạng hấp tấp, vô ý thức một lúc mà không biết ngừng lại ở chỗ nào. Chú mục nhìn, tôi vẫn không thể phân biệt được rõ ràng cái gì trong va-li, vì ở góc phòng mà tôi đang ngồi bóng tối đã tràn ngập. Tôi lo lắng sợ hãi, phân vân không biết làm thế nào, có nên bật đèn cho sáng chẳng? Tôi không có can đảm diễn cái cảnh vụng trộm này dưới ánh đèn sáng choang. Cuối cùng, tôi đánh liều bưng một chồng sách vở, giấy tờ và sổ con của Kim ra ngoài hiên, đưa ra khoảng ánh sáng của ngọn đèn nhà bên cạnh để xem. Có một xấp thư, nhưng không có nét chữ của C. Tôi lại đem trả vào, và lại bưng ra một chồng khác. Tôi lấy bấy lật xổ các quyển sổ tay mỏng: vẫn không có vết tích gì của C.. Tôi bưng một chồng thứ ba, rốt cuộc tìm thấy một hộp thuốc “hépatrol” đựng non hai chục cái ảnh vừa con trai vừa con gái, trong đó có cả nét mặt của C.. Đúng là C. Nha Trang. Tôi không ngờ mình còn nhớ rõ và nhận diện nhanh chóng đến thế.

C. hất mặt nhìn lên trời, cười sung sướng. Vẫn cái trán hơi dô, đôi mắt sâu và long lanh, ngời lên. Thân hình hơi có bệ dày, nặng nề, vòng ngực nở cao hơn năm trước. Tôi nắm chặt tấm ảnh trong tay bàng hoàng. đau đớn. Rõ ràng là C.. Hàng ngày cô ta truyện trò và ôm ấp Kim, người bạn nằm cùng giường với tôi. Tôi cảm thấy mình ở sát một bên cái sinh hoạt thân mật nhất của cô ta, tưởng chừng như chúng tôi cùng áp mình vào hai phía của một bức tường bằng gương, nhìn thấy nhau mà không thể chạm nhau, không nghe được tiếng kêu gọi nhau. Tôi sửng sốt, xót xa.

Đứng như thế trước hiên khá lâu, chợt tôi sực nghĩ đến chiếc va-li còn bỏ trống của Kim, vội vàng mang giấy tờ đồ đạc của anh ta vào trả lại. Tôi bối rối, nửa muốn giữ chiếc ảnh của C. thêm ít lâu, nửa muốn đóng khóa ngay để thoát khỏi cái hồi hộp lo sợ bị Kim về bắt gặp thành linh. Cuối cùng tối khóa vali lại cho yên tâm, chiếc ảnh vẫn còn cầm trên tay.

Bật đèn lên, tôi vào giường nằm, ép tấm ảnh lên một trang sách hình học, nghĩ ngợi lan man, thỉnh thoảng đưa quyển sách lên nhìn lại nét mặt C.. Tôi hồi hận vô cùng về sự nản lòng và vụng về của tôi trong mười bảy ngày sau cùng ở Nha Trang. Chắc rằng những cử chỉ lơ bịch trong buổi sáng mà tôi xem như trời long đất lở ấy đối với C không đến nỗi quan trọng như tôi tưởng. Nếu sau đó tôi lại kiên nhẫn bạo dạn thì tôi có thể thành công. C. ấy đã từng rung động nhiều đêm bên song cửa sổ đối diện với tôi trong thứ bóng tối đồng lõa ở Nha Trang, hai chúng tôi đã chờn vờn toan đưa tay quờ quạng choàng nhau, chỉ một ly sai sảy, mà C. ấy bây giờ gặp Kim. Kim đã gần gũi cô ta đến chừng nào? Đáng người này, thân hình này đã thân mật với Kim đến chừng nào? Môi miệng này đã bao nhiêu lần hôn lên bạn tôi? Và bây giờ, ngay lúc bây giờ đây, có phải Kim đang nắm chặt hai vai, hôn vào đôi mắt sâu đen và long lanh này không? « Quá tin », « Kinh nghiệm quá đắt » là thế nào? C. đã kêu lên, thách đố Kim, hờn dỗi Kim về vài dấu hiệu

phản bội, thì chắc là mối tình đã qua cái giai đoạn cuối cùng rồi. Chưa đến đó, Kim chưa có thái độ hờ hững đáng trách.

Tôi phỏng đoán, tưởng tượng những cảnh lữ lâm của C., người yêu của tôi! Những cảnh « lữ lâm » ấy xảy ra sát bên tôi, chao ôi!

Tôi đang quần quai triển miên trong những cảnh tượng đau đớn thì Kim vừa huyết sáo miêng vừa bước vào. Không có thì giờ trả kịp tấm ảnh vào va-li tôi cho nó vào túi áo của mình.

Kim thản nhiên. Anh ta thay đồ, xỏ chân vào guốc, cầm cái ca bằng nhôm đi xuống bếp, vẻ gần như khoan khoái. Một lát anh ta trở lên, đứng trước gương chải lại mớ tóc vừa nhúng ướt, rồi ngồi vào bàn học. Nguyên nhân của bao nhiêu sấm sét trời trong lòng tôi lại giản dị thản nhiên như vô tình đến thế sao?

Vẫn nằm, tôi lặng lẽ ngắm Kim; mỗi lúc mỗi đau đớn thấy mình rắc rối phức tạp, đây

u ần hắc ám, lỗ bịch và ngạo ngược. Tôi ngấm cái ngực, nở nang của Kim dưới lần áo mai-ô mỏng, hai chân vạm vỡ trèo lên nhau, đôi chân mày rậm, cặp mắt nhanh nhẹn thông minh. Mỗi một bộ phận cơ thể của Kim gợi cho tôi một cảnh tiếp xúc với C. Mọi việc tưởng như quá gần, quá rõ, tang chứng rành rành, thế mà tuyệt nhiên không để lại một dấu vết. Trên cái ngực khỏe mạnh ấy đã bao nhiêu lần C. nép đầu vào? Không còn gì cả. Chỉ có cái mai-ô trắng tinh. Như một lời chối phắt gọn gàng, đơn giản. Tất cả đều chối phắt, ngậm im, bí mật với tôi. Càng nhìn Kim, từ bắp chân, cổ tay cho đến đôi môi của anh ta, tôi càng uất ức nóng nảy, bồn chồn như thiêu như đốt.

Cuối cùng tôi vùng dậy, mặc đồ ra đi. Có thể nói rằng ngay từ lúc bước chân khỏi nhà tôi đã quyết định đến đâu, tìm kiếm những gì rồi. Tuy thế lúc ngồi vào khoảng ánh sáng giữa phòng trong cái quán ăn chơi ấy tôi cũng bàng hoàng lạ lùng. Suốt dọc đường, tôi bùng lên háo hức. Tôi có cảm tưởng đã áp đến sát bên

người C. nhưng một lớp đường ly cách trong veo gạt đón tôi lại. Tôi cần phải trả thù, phải trút sự ứ nghẹn ấy lên bất cứ một tấm thân con gái nào.

Lần đầu tiên tôi tìm đến một chỗ chơi bời. Ngồi xuống ghế, dưới ánh sáng, tôi thấy một cảm giác lạnh lạnh, chơi vơi. Có lẽ mặt tôi lúc đó tái đi. Nhưng mắt đã vô tình hướng về một người con gái đứng dựa vào cửa sổ nhìn ra bên ngoài. Vẫn nhìn ra ngoài cửa sổ! Tôi chỉ thấy đằng lưng, nhưng có cảm tình với vóc người ấy. Lúc người đàn bà chủ quán đến trước mặt, nhoẻn miệng cười, nháy mắt hỏi, tôi im lặng trở ngược ngón tay cái về phía cửa sổ, cố lấy một vẻ thành thạo. Người con gái quay lại nhìn vào mặt tôi trước khi bước vào trong phòng. Cô ta không xấu, nhưng lé mất một bên mắt.

Tôi vào phòng thì thấy cô ta đang khom xuống vắn ngọn đèn con ở bên giường. Cô ta quay lại cười. Trong một thoáng, chắc chắn đôi mắt lão luyện của cô ta đã đánh giá được những

cử chỉ ngáp ngừng ngưng ngáp của tôi, nên tiến thẳng đến, kéo tôi ấn ngồi xuống giường rồi thoăn thoắt tự cởi áo ra. Làn da trắng lóa lồ làm tôi choáng váng. Lúc ôm choàng quanh người cô ta, bàn tay tôi áp lên bụng nóng nóng của cô ta, tôi then thùng cảm thấy tay tôi lạnh cóng đi vì một xúc động lố bịch.

Đó là lần đầu tiên tôi biết đàn bà.

Lúc tôi trở về nhà, Kim còn đang ngồi trước bàn đọc sách. Những ngày sau đó anh ta vẫn thản nhiên. Tôi không thấy anh ta tìm kiếm cái ảnh, không nghe anh ta đả động, bắn khoả gì về cái ảnh bị mất. Còn tôi, tôi vẫn khổ sở thăm dò trên nếp áo, làn da của Kim, rình rập theo dõi dấu vết của C.. Tôi càng đi sâu vào những hành động vụng trộm lén lút, hèn nhát. Tôi lục trộm túi áo túi quần, va-li, sách vở của Kim để tìm thư C. Tôi mong bắt gặp một lời thú nhận nào rõ rệt hơn về sự gán gũ giữa hai người để được thấy mình đau xót thêm. Nhưng từ đó về sau tôi không còn tìm thấy thư của C. nữa. Và

lại làm sao có thể đọc được trên thư của người con gái một lối nói trắng trợn hơn, đủ trắng trợn để thỏa mãn những nghi ngờ của tôi? Tôi quần quai bên sự thản nhiên của Kim. Và cứ thế, mỗi lần bị trí tưởng tượng kích thích quá, tôi tìm đến cái quán nước cũ.

Cho đến một hôm chủ nhật khác, vào khoảng hai giờ rưỡi chiều, tôi đang ngủ ở gian phòng phía trong bỗng nghe một giọng nói giận dữ ở phòng ngoài. Tôi giật mình thức dậy, để ý nghe. Một người con gái cãi nhau với Kim. Trời ơi, tôi run lên: C. chỉ còn cách tôi có một bức vách mỏng bằng ván! Tôi không còn nhớ giọng nói của C. hai năm trước, nhưng linh tính báo cho tôi nhất định là C.. Có lẽ hai người gặp nhau đã lâu, họ đã hờn giận trách móc nhau lâu rồi, đến lúc này trong cơn giận kịch liệt Kim quên không để ý đến sự có mặt của tôi trong phòng và C. cũng hết giữ gìn. C. cười gằn, nói:

– Anh không ngờ con Liên lại là bạn của em. Đáng tiếc quá!

Không có tiếng Kim trả lời.

Tôi nhìn qua kẽ vách ván, trông thấy Kim quay mặt ra ngoài đường, im lặng. Còn C. thì ngồi trước bàn học của chúng tôi, cách chỗ tôi nằm nửa thước tây. Một tay cô ta bám vào ghế, một tay để trên bàn. Từ trong phòng mát trông ra khuôn mặt của C. ngoài ánh sáng tôi thấy rõ đến những cái lông nheo, đến tròng mắt ướt long lanh, và đến hai cánh mũi phập phồng theo hơi thở gấp dồn dập. Tôi có cảm tưởng ngửi thấy mùi thơm thoang thoảng.

Kim đứng dậy, tiến về phía trước cửa, cúi xuống lượm một cuốn sổ con và xâu chìa khóa bị gạt văng xuống không biết từ lúc nào. Rồi anh ta đi lại đứng bên cạnh C. một lúc lâu. Tôi nghe C. bật ra khóc lên tiếng. áp mặt trên cánh tay trái vẫn để trên bàn. Cách nhau nửa thước, tôi nhìn theo nhịp phập phồng của ngực và bụng C. trong đau khổ hỗn hển, tôi nhìn

những ngón tay mặt của C. bấu chặt vào thành ghế đến trắng toát ra. Chỉ giang cánh tay ra là tôi có thể sờ mó vào cái thân thể yêu quý đang thồn thức ấy. Nhưng giữa chúng tôi thực vô cùng cách biệt.

Kim lên tiếng:

– Em nghĩ lại. Khó tính và nghi ngờ như thế... sao em không nghĩ đến những điều kiện của một cảnh sống chung êm thấm đẹp đẽ sau này.

C. càng khóc to:

– Anh có bao giờ nghĩ đến chuyện chung sống với nhau đâu... Anh đừng tiếp tục dối nữa... Tôi biết tôi dại rồi...

C. ảm ức khóc. Kim đứng yên bên cạnh, cho đến khi C. ngừng đầu lên chùi mặt, đứng dậy xách nón bước ra cửa. Tiếng giày Kim bước theo nghe chậm rãi, bình tĩnh, xa dần, mất vào tiếng ồn ào ngoài đường phố.

Còn lại một mình tôi trong nhà. Từng chi tiết nhỏ trong cảnh vừa qua hồi trở lại trong trí để day nghiền tôi, cho đến lúc không thể chịu nổi tôi lại đi về cái quán cũ tìm những xúc động khuây khỏa. Tôi không cốt đi tìm tôi những lạc thú mới mà chỉ mong cấp bách giải tỏa những ray rứt ám ảnh khó chịu, nên vô tình mà lần nào tôi cũng gặp lại chỗ cũ. Dần dà hình ảnh người con gái lé mắt dính liền với những cảnh khổ tâm về C., với hình ảnh C. và những nhớ thương đối với C. Hình ảnh người con gái lé mắt len lỏi vào tâm trí tôi do những liên quan với các uẩn khúc trong câu chuyện tâm tình rắc rối về C. và những cảm giác quen thuộc lâu ngày trên da thịt...

Có tiếng một chiếc xe hãm gấp rút lên ở một góc đường quanh. Thiện ngừng nói. Điều thuốc của anh ta đã vút lâu rồi, từ nửa câu chuyện, bây giờ anh mới chậm rãi như lơ đãng, cho tay vào túi lấy một điều khác.

Tôi bàng hoàng khó xử, không ngờ đêm nay Thiện lại bộc lộ đến những chuyện như thế với mình. Tôi không biết nói gì, hỏi gì, trước sự tin cậy bất thường và đột ngột của Thiện.

Tiếng Thiện bắt đầu nói lại, chậm và buồn:

– Người con gái lé mắt ấy bây giờ là nhà tôi.

Thiện lại ngừng. Tôi bối rối vẫn không biết có nên nói gì chẳng. Nhưng anh ta lại tiếp ngay:

– Tôi không có điều gì phàn nàn về việc ấy. Nhưng thỉnh thoảng có dịp ôn lại câu chuyện, nghĩ rằng một cánh cửa sổ mở ra trong đêm khuya ở Nha Trang có thể đưa đến cảnh ngộ của tôi ngày nay, tôi không khỏi lấy làm lạ lùng.

Bây giờ Thiện quay mặt trông về phía tôi, nói:

– Trong câu chuyện tôi vừa kể... chắc anh thấy một tâm lý bệnh hoạn. Vâng, bệnh hoạn lỗi bịch. Tôi vẫn biết là những xúc động quá

đáng của tôi rất lố bịch. Một câu chuyện như thế không thể xảy đến cho mọi người...

Tôi an ủi:

– Ở mỗi người trình độ xúc cảm mỗi khác nhau. Nhưng tôi chắc trước một người mà mình thành thực yêu tha thiết không ai bình tĩnh được như ý mình mong muốn...

– Tôi lấy làm ân hận mãi rằng mỗi tình độc nhất trong đời tôi lại chẳng phải bình thường... nghĩa là chẳng lành mạnh như của mọi người, tôi không được biết một chuyện ái tình thực sự giống như những chuyện ái tình của mọi người khác...

Tôi bật cười:

– Anh tưởng một sự tiếp xúc tình cảm dễ dàng giản dị chừng nào là thú vị chừng ấy sao? Những người con trai con gái trong xã hội cổ sơ chắc chắn nhìn nhau không biết đến cái run rẩy của anh, họ gặp gỡ nhau dễ dãi hơn, nhưng ái tình của anh trái lại phong phú hơn biết bao

nhieu. Những kỷ luật buộc ràng của một đời sống xã hội càng ngày càng phức tạp tế nhị, những hình thức lễ giáo, những thủ tục giao tế phiền phức làm cho ta mất thói quen tiếp xúc hồn nhiên. Trước những điều có lẽ khởi sơ, ta xem đơn giản tự nhiên bây giờ ta có thái độ long trọng, rụt rè, ta cảm động sợ hãi. Sự giao tiếp mất đi tính cách đột ngột hồn nhiên, nhưng cuộc sống tăng thêm bao nhiêu là thi vị!

Những ước lệ, trở ngại của cuộc sống xã hội dồn nên tình cảm tự nhiên của chúng ta thỉnh thoảng quả có tạo nên những trường hợp tâm lý bệnh hoạn. Nhưng tôi nghĩ rằng chính nhờ chúng mà cái liếc mắt của mọi người con gái càng ngày càng kín đáo tình tứ. Những bàn tay run run bầu chặt vào ghế, những cánh cửa sổ lặng lẽ mở lên trong đêm khuya, những chiếc khăn tay mà thiếu nữ ăm ức cắn chặt trong mồm, những đau khổ ấy làm cho cuộc sống phong phú thêm, âm thầm xúc tích thêm bao nhiêu. Chúng ta nên gọi đó là những đắng cay hấp dẫn của cuộc đời.

Thiện thở ra một hơi dài, nhẹ nhàng. Anh ta lại nhìn lên hàng chữ quảng cáo đỏ xanh tắt sáng, tắt sáng giữa nền trời. Ngọn lửa của điều thuốc cầm nơi tay anh rung rung.

Tôi hỏi:

– Thế rồi làm sao có cái chết đăng trên mặt báo hôm nay?

Thiện không quay lại:

– Từ ngày có gia đình về sau, tôi chỉ theo dõi cuộc đời của C. từ xa mà thôi. C. có chồng. Ngày cưới của C. do Kim một hôm thuật lại trước mặt tôi. Đến bây giờ tôi cũng không hiểu đó là chuyện ngẫu nhiên hay là vì Kim đã biết tôi đọc trộm thư và lấy cắp ảnh của anh ta. Về sau vợ chồng C. xích mích, anh chồng đi Cao Miên làm ăn khá lâu không gửi thư về. C. sống chung với một ông phó tỉnh trưởng. Ông này làm ra nhiều tiền, mua nhà và xe hơi, nhưng vì muốn tránh dư luận nên những tài sản ấy đều để C. đứng tên. Cách đây năm tháng ông phó

tỉnh trưởng bị truy tố về tội thâm lạm. Trong lúc ông ta bị giam giữ thì người chồng cũ của C. từ nước ngoài trở về. Họ lại sống với nhau, chung hưởng những món tài sản kia. Từ đó đến nay, tôi không rõ họ đối với nhau thế nào, và vì sao mà C. chết.

Cuộc sống ồn ào của thành phố dần dần hồi trở lại. Da trời sáng dần. Thiện đưa tay ra ánh sáng xem đồng hồ: Bốn giờ rưỡi. Anh ta vừa đứng dậy, vừa bảo:

– Chuyển tàu của tôi khởi hành sáu giờ. Khỏi ngủ.

Chúng tôi bước vào trong nhà. Ngọn đèn điện trong phòng ngủ còn để sáng. Kim vẫn chưa về.

VÕ PHIẾN

(Đăng trong tập “Mưa đêm cuối năm” –

Giải thưởng Văn chương toàn quốc 1958-1959)